

**ZARZĄDZENIE NR 5
BURMISTRZA ŁAZ**

z dnia 21 stycznia 2019 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019”

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994, z późniejszymi zmianami) oraz § 4 Uchwały Nr XLI/337/10 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 17 września 2010 r. w sprawie określenia sposobu przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi i organizacjami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub radą działalności pożytku publicznego, aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej - zarządzam, co następuje:

§ 1. Przeprowadzić konsultacje w przedmiocie projektu uchwały Rady Miejskiej w Łazach w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019”.

§ 2. Określić czas rozpoczęcia konsultacji na dzień 21 stycznia 2019 r. oraz zakończenia konsultacji na dzień 28 stycznia 2019 r.

§ 3. Określić formę konsultacji poprzez umieszczenie projektu uchwały określonej w § 1 w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4. Przedmiotowe konsultacje obejmują swym zakresem organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działające na terenie Gminy Łazy.

§ 5. 1. Konsultacje przeprowadza się w celu poznania opinii o poddanym konsultacji akcie.

2. Organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 przedstawiają swoją opinię w formie pisemnej na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia.

3. Wyniki konsultacji mają charakter opiniodawczy i nie są wiążące.

4. Konsultacje uważa się za ważne bez względu na ilość organizacji biorących udział w konsultacjach.

§ 6. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie informacji Publicznej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie w dniu podpisania.

Burmistrz Łaz

Maciej Kaczyński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr .....

Burmistrza Łaz

z dnia.....2019 r.

.....
(pieczęć podmiotu zgłaszającego propozycje)

Formularz uwag do projektu uchwały w sprawie: przeprowadzenia konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie projektu uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019"	
Dane podmiotu zgłaszającego propozycje	
Nazwa organizacji lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej	
Dane adresowe (adres do korespondencji, telefon, e-mail)	
Uwagi do projektu uchwały w sprawie: przeprowadzenia konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie projektu uchwały w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019".	
Paragraf Projektu (proszę szczegółowo wskazać §, ustęp i punkt)	Uzasadnienie*
Data i podpis osoby zgłaszającej propozycje:	

* UWAGA:

Jedynie propozycje zmian uzasadnione przez podmiot zgłaszający mogą być uwzględnione w procesie konsultacji.

Projekt

z dnia 21 stycznia 2019 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W ŁAZACH**

z dnia ..... 2019 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 994, z późniejszymi zmianami) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2137), Rada Miejska w Łazach, uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjąć do realizacji „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łaz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Łazach

Anna Staniaszek

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Łazach
z dnia.....2019 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2019 rok**

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje Gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z treścią ustawy do zadań własnych gmin w tym zakresie należy w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, które są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1492).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Narodowy Program Zdrowia wyznacza sześć celów operacyjnych wybranych ze względu na ich wpływ na nasze życie i zdrowie. Drugim celem operacyjnym programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Zadaniem służącym do realizacji drugiego celu operacyjnego jest prowadzenie profilaktyki uniwersalnej, profilaktyki selektywnej, profilaktyki wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna to profilaktyka ukierunkowana na całe populacje, to działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych.

Profilaktyka selektywna to profilaktyka ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które są narażone na większe od przeciętnego ryzyka wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego.

Profilaktyka wskazująca to profilaktyka ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka problemów związanych z używaniem alkoholu, substancji psychotropowych,

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzona jest w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską, który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Program został opracowany w oparciu o diagnozę problemów alkoholowych oraz zagrożeń patologiami społecznymi w Gminie Łazy.

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Łazy.

Program stanowi kontynuację zadań z obszaru przeciwdziałania alkoholizmowi realizowanych w Gminie Łazy w latach poprzednich i stanowi opis działań, które będą realizowane w 2019 roku.

DIAGNOZA PROBLEMÓW LOKALNYCH W GMINIE ŁAZY

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.

W 2018 r. działania komisji skupiały się głównie na działalności profilaktyczno-informacyjnej oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.

W ramach akcji „Ferie zimowe 2018” ze środków przeznaczonych w budżecie Gminy na profilaktykę finansowano realizację programów profilaktycznych w placówkach oświatowych:

1. „Sportowe ferie 2018”.
2. „Ferie z ciekawym filmem”.
3. „Walczymy z nudą - ferie zimowe 2018”.
4. „Spędzaj wolny czas aktywnie, nie leniwie i beczynnienie”.
5. „Pożytecznie i bezpiecznie spędzam wolny czas”.
6. „Ferie zimowe - przyjemne i zdrowe”.
7. „Ferie zimowe artystycznie i sportowo”.

8. „Baw się razem z nami - zdrowe i bezpieczne ferie zimowe”.
9. „Uwierz w siebie! Ty też możesz być wielki. Sport i zdrowa zabawa w czasie ferii zimowych 2018”.

W ramach zajęć sportowo-rekreacyjnych finansowano realizację programów profilaktycznych w Klubach Sportowych:

1. „Potrafię powiedzieć nie”.
2. „Aktywność fizyczna alternatywą dla używek”.
3. „Aktywne zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży”.
4. „Promocja zdrowego stylu życia poprzez sport i zdrowe żywienie”.
5. „Uzależnieniom powiedz nie! Żyj zdrowo”.
6. „Profilaktyka poprzez sport”.
7. „Piłka siatkowa z elementami tańca usprawniającymi kondycję ruchową przy muzyce”.
8. „Zdrowo żyć i w piłkę grać”.
9. „Stop używkom - nas uzależnia sport”.

Sfinansowano udział dzieci i młodzieży w spektaklach profilaktycznych:

1. „Spotkanie w realu”.
2. „Przyszłość”.
3. „Moje hobby”.
4. „Twój czas”.
5. „Retusz”.
6. „Prawdziwy skarb”.
7. „Wyjść poza schemat”.
8. „Poskromienie niezdolnego smoka”

Dofinansowano terapię dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, z terenu Gminy Łazy, podczas Zlotu Rodzin Abstynenckich w Bobolicach.

Zaprenumerowano czasopisma na temat uzależnień, przemocy i profilaktyki dla Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Łazy.

Sfinansowano udział dzieci i młodzieży w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Dofinansowano działalność świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży „Stokrotka”, działającej na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Łazach.

Przyznano środki finansowe na realizację programów profilaktycznych przez placówki oświaty, kultury i sportu:

1. „Nie zmarnuj swojego życia”.
2. „Ferie na basenie”.
3. „Wakacje na Orliku”.
4. „Dziękuję, wybieram granie”.
5. „Pielęgnacja tradycji regionalnych przez ZTL Niezapominajka”.
6. „Szkolny dzień profilaktyki”.
7. „Droga ku wolności”.
8. „Świat przez różowe okulary”.

Sfinansowano realizację autorskich programów profilaktycznych:

1. „Neurohormony – profilaktyka problemów alkoholowych” - warsztaty dotyczące użycia różnych form aktywności fizycznej jako elementu profilaktyki oraz terapii skierowane do terapeutów oraz nauczycieli, ofiar choroby alkoholowej w rodzinie, osób uzależnionych oraz współuzależnionych.

2. „Zagadnienie stresu oraz radzenie sobie z nim poprzez aktywność ruchową” – warsztaty skierowane do młodzieży nieradzącej sobie ze stresem. Warsztaty skierowane do młodzieży z chorobą alkoholową w rodzinie oraz do młodzieży uzależnionej oraz współuzależnionej.

Zakupiono materiały szkoleniowo-edukacyjne dla placówek oświatowych dot:

1. Uzależnień (narkotyki, dopalacze, nikotyna, alkohol, Internet i komputer, telefon (fonoholizm), telewizja, hazard).

2. Zagrożeń (eurosieroty, anoreksja, depresja, stres, stres szkolny, dysmorfofobia).

3. Przemocy.

Wsparto finansowo działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży pn. „Na ulicy Astronomów”.

Zorganizowano i sfinansowano szkolenie „Programy profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży” dla osób współpracujących z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Łazy.

Zorganizowano i sfinansowano szkolenie z zakresu realizacji programu profilaktycznego „Unplugged”, znajdującego się w Bazie Programów Rekomendowanych.

Zakupiono materiały edukacyjne (na płytach CD) dla placówek oświatowych:

1. „Alkohol i papierosy” – audycje edukacyjne dla dzieci i dorosłych.

2. „Przemoc boli” – audycje profilaktyczno-edukacyjne dla młodzieży i rodziców, które poruszają temat przemocy w szkole, mobbingu, cyberprzemocy.

3. „Przemoc boli” - audycje edukacyjne dla młodszych dzieci oraz młodzieży, które poruszają tematykę przyjaźni, dobrych uczynków, rodzajów przemocy oraz sposobów ich zapobiegania.

Zakupiono materiały, które wykorzystane będą podczas udziału dzieci i młodzieży w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-profilaktycznych:

1. „Smart, to znaczny mądrzej – uzależnienie czy nawyk? – uzależnienia behawioralne, fonoholizm”. Główne cele kampanii: przekazanie wiedzy na temat zjawiska fonoholizmu, omówienie przejawów fonoholizmu, przekazanie wiedzy na temat zagrożeń związanych ze smartfonem.

2. „Zachowaj Trzeźwy Umysł – chce mi się chcieć! – czyli o przeciwdziałaniu wyuczonej bezradności”. Główne cele kampanii: poszerzenie wiedzy o syndromie wyuczonej bezradności, poznanie metod wspierających rozwój zaradności, rozwijanie umiejętności przeciwdziałania bezradności dzieci i młodzieży.

3. „Stop przemocy”. Główne cele kampanii: edukacja dorosłych doznających przemocy w rodzinie, ochrona dzieci przed przemocą.

Komisja rozpatrywała wnioski o leczenie odwykowe i współpracowała z rodzinami dotkniętymi chorobą alkoholową.

Poniższa tabela przedstawia ilość zgłoszonych wniosków osób pijących w sposób nadmierny i uzależnionych od alkoholu.

Rok	Rok 2017	Rok 2018
Ogólna ilość zgłoszonych wniosków	46	38
Zgłoszenia przez rodzinę	14	11
Zgłoszenia z Ośrodka Pomocy Społecznej	1	1
Zgłoszenia z Zespołu Interdyscyplinarnego	4	10
Zgłoszenia z Komisariatu Policji w Łazach	27	16

W 2018 r. komisja skierowała 35 osób na badania przez biegłych. Złożono 23 wnioski w Sądzie Rejonowym w Zawierciu celem orzeczenia zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Przeciwdziałanie narkomanii.

W ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży sfinansowano realizację programów profilaktycznych przez Miejski Ośrodek Kultury w Łazach i Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy w Łazach:

1. „Akcja zima 2018 - organizacja ferii zimowych dla dzieci i młodzieży”.
2. „Ferie w Bibliotece 2018”.
3. „Akcja lato 2018 - bezpieczne wakacje w mieście”.
4. „Wakacje w Bibliotece 2018”.

Zakupiono materiały profilaktyczno-edukacyjne dla placówek oświatowych.

Zakupiono materiały, które wykorzystane będą podczas udziału dzieci i młodzieży w ogólnopolskiej kampanii edukacyjno-profilaktycznej „Narkotyki, to mnie nie kręci”. Główny cel kampanii: usystematyzowanie pomocy rówieśniczej w przypadku zagrożeń związanych z używaniem dopalaczy, uwrażliwienie, budowanie gotowości oraz umiejętności służących trosce rówieśniczej.

Miejski Ośrodek Kultury w Łazach

W 2018 r. Miejski Ośrodek Kultury w Łazach realizował projekty:

1. „Akcja zima 2018 - organizacja ferii zimowych dla dzieci i młodzieży”.
2. „Akcja lato 2018 - bezpieczne wakacje w mieście”.
3. „Pielęgnacja tradycji regionalnych przez ZTL Niezapominajka”.
4. „Dziękuję, wybieram granie”.

Działania realizowane w ramach projektów miały na celu zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego. Założeniem zaplanowanych działań było wyposażenie uczestników zajęć w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, wspomaganie rozwoju moralnego, rozwijanie zainteresowań, pożyteczne zagospodarowanie czasu wolnego.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Łazy

Biblioteka zrealizowała projekt „Ferie w Bibliotece 2018”. W projekcie skierowanym do dzieci i młodzieży realizowanym we wszystkich placówkach bibliotecznych (w centrali i 6 filiach) uczestniczyły 323 osoby. Ferie upłynęły pod znakiem różnorodnych zajęć pozwalających na twórcze i czynne spędzanie czasu wolnego od nauki. Projekt sfinansowano ze środków na profilaktykę, zabezpieczonych w budżecie Gminy.

Kolejnym realizowanym przez Bibliotekę projektem skierowanym do dzieci i młodzieży w okresie wakacji był projekt „Wakacje w Bibliotece 2018”. Z oferty wakacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży skorzystało 1175 osób. W ramach realizacji projektu odbyły się zajęcia profilaktyczne: stacjonarne zajęcia plastyczne, edukacyjne zajęcia komputowe, projekcje filmów, gry i zabawy, czytanie książek, konkursy, warsztaty edukacyjne, zajęcia z kodowania i fotograficzne oraz kamishibai. Zajęcia grupowe wzmacniały u uczestników takie cechy jak ciekawość i współzawodnictwo.

W Bibliotece (centrali i filiach) prowadzone są działania, które propagują wiedzę na temat przemocy, narkomanii, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, aids, subkultur. Biblioteka propaguje wiedzę na temat radzenia sobie z problemami, jakie napotyka się w życiu codziennym oraz zdrowego stylu życia. Uzupełniane są zbiory o książki z wyżej wymienionej tematyki, które są wypożyczane mieszkańcom. Rozpowszechniano broszury, ulotki informacyjne.

Biblioteka dysponuje czasopismami „Świat Problemów” i „Remedium” wydawanych przez ETOH Fundację Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych, których roczną prenumeratę finansuje się z gminnych środków na profilaktykę. Z czasopism korzystają mieszkańcy w czytelnicy lub wypożyczają do domu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Łazach

Lp.	Formy udzielonej pomocy	Ilość	
		2017 r.	2018 r.
1.	Rodziny z problemem alkoholowym, którym udzielono pomocy ze środków pomocy społecznej	37	38
2.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	102 000 zł	120 641 zł

3.	Osoby w wyżej wymienionych rodzinach nadużywające alkoholu	40	40
4.	Rodziny objęte pomocą - ogółem	343	298
5.	Dzieci korzystające z dożywiania w stołówkach szkolnych i przedszkolach opłacanego przez OPS	136	83
6.	Współorganizowanie wypoczynku z elementami terapii:	26	18
	w tym dzieci z rodzin patologicznych	6	4
7.	Osoby bezrobotne z problemem alkoholowym objęte pomocą	28	29
8.	Rodziny, w których stwierdzono przemoc	40	30
	w tym: liczba dorosłych, które doświadczyły przemocy	34	27
	liczba dzieci, które doświadczyły przemocy	41	35
9.	Rodziny z problemem alkoholowym, w których stwierdzono przemoc	28	21
	w tym: liczba dorosłych, które doświadczyły przemocy	27	21
	liczba dzieci, które doświadczyły przemocy	23	24

Zawierciańskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Przystań”

Do Zawierciańskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Przystań” z terenu Gminy Łazy należy 8 czynnych członków i 3 osoby współzależnione.

Formy udzielonej pomocy i działania profilaktyczne to:

- spotkania społeczności Klubu dwa razy w tygodniu, służące utrzymaniu długoletniej abstynencji, motywowanie do samokształcenia indywidualnego i grupowego,
- spotkania grupy wsparcia dla osób współzależnionych - w każdy trzeci czwartek miesiąca,
- rodzinne obozy terapeutyczne w Bobolicach (lipiec, sierpień 2018), w których uczestniczą członkowie Stowarzyszenia wraz z całymi rodzinami. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są przez profesjonalnych terapeutów z długoletnim doświadczeniem zawodowym,
- zajęcia terapeutyczne oraz warsztaty dla osób uzależnionych, współzależnionych i dzieci, które są kontynuacją terapii na obozie rodzinnym i pozwalają zdobytą wiedzę i umiejętności przełożyć na życie rodzinne,
- prowadzenie działalności informacyjnej, konsultacyjnej dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin - 4 razy w tygodniu,
- wiosenna szkoła profilaktyki - cykl „spotkań majowych” przeznaczonych dla rodziców, opiekunów i nauczycieli oraz wszystkich mieszkańców miast i gmin powiatu zawierciańskiego, zainteresowanych wspomaganiem dzieci i młodzieży w rozwiązywaniu ich problemów,
- spotkania z młodzieżą podczas imprez organizowanych przez Pełnomocnika Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii - „Prażonki z profilaktyką”,
- XVI Otwarty Turniej Tenisa Stołowego dla członków Klubów Abstynenckich Województwa Śląskiego - październik 2018 r.,
- spotkania integracyjne rodzinne promujące regionalne obyczaje i możliwość spędzenia czasu w atmosferze trzeźwości: „Święconka Wielkanocna”, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, Spotkanie Opłatkowe, rocznice abstynencji, prażonki, zabawy bezalkoholowe, wycieczki, zawody i turnieje sportowe,

Osoby będące mieszkańcami gminy Łazy czynnie i systematycznie uczestniczą w oferowanych zajęciach terapeutycznych, spotkaniach integracyjnych i w pracach na rzecz Stowarzyszenia, jedna osoba jest we władzach stowarzyszenia.

Komisariat Policji

Lp.	Rodzaj przestępstwa	Liczba	
		2017 r.	2018 r.
1.	Dorośli		
	pobicia	7	1
	groźby karalne	3	1

		kradzieże z włamaniem	8	12
		kradzieże	24	16
		inne przestępstwa	120	85
	Nieletni	pobicia	0	0
		kradzieże	1	0
		groźby karalne	0	0
		kradzieże z włamaniem	0	0
		inne przestępstwa	0	3
2.	Liczba wypadków związanych z używaniem alkoholu		0	0
3.	Liczba kolizji związanych z używaniem alkoholu		4	1
4.	Ofiary wypadków drogowych, spowodowanych przez nietrzeźwych użytkowników dróg		0	0
5.	Interwencje, w których wystąpił problem przemocy w rodzinie i gdzie prowadzono postępowanie przygotowawcze		7	12
6.	Prawa jazdy zatrzymane w związku z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu		12	18
7.	Liczba osób odwiezionych do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień z interwencji domowych i publicznych		68	94

Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zawierciu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych utrzymywała stały kontakt z Poradnią. W 2018 r. z powodu braku tego typu placówki na naszym terenie z usług Poradni w Zawierciu korzystali mieszkańcy Gminy Łazy w zakresie porad, leczenia i terapii.

Rok		Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Liczba chorych przyjętych do leczenia	69	67	20	13	49	54
2.	Liczba chorych przyjętych do leczenia po raz pierwszy	12	19	3	5	9	14

W porównaniu do roku 2017 zmniejszyła się ogólna liczba chorych przyjętych do leczenia, zwiększyła się liczba chorych przyjętych do leczenia po raz pierwszy.

Dane z placówek oświatowych

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Łazach

W ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki przeprowadzono zajęcia z zakresu przeciwdziałania problemom alkoholowym oraz dostarczono młodzieży informacje o środkach uzależniających, a także o ich wpływie na organizm człowieka i skutkach ich zażywania.

We współpracy z Interwencją Artystyczną „Alpmim” z Krakowa zorganizowano przedstawienie spektakli profilaktycznych dla klas I-VI szkoły podstawowej „Spotkanie w realu” oraz spektaklu „Przyszłość” dla klas VII szkoły podstawowej i II-III gimnazjum ukazujących asertywną postawę życiową, korzyści wynikające z właściwej organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz preferujących wartościowe wzorce zachowań, wolne od substancji psychoaktywnych i agresji. Przedstawienie spektakli teatralnych sfinansowano z gminnych środków na profilaktykę.

Szkoła brała udział w kampanii prowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Katowicach w ramach rządowego programu ograniczenia przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpieczniej im. W. Stasiaka” - kampania „Razem Raźniej”.

Przeprowadzono pogadanki dla uczniów klas gimnazjalnych z udziałem funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu na temat odpowiedzialności karnej za czyny popełnione przez nieletnich, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu nadużywania alkoholu przez osoby nieletnie jako przejawu demoralizacji.

Realizowano programy profilaktyczne „Spójrz inaczej” i „Unpledged”, których celem jest ograniczenie inicjacji używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki).

Realizowano program edukacyjno-profilaktyczny dla uczniów klas VII szkoły podstawowej oraz II-III gimnazjum „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Zawierciu. W ramach realizacji programu dostarczono młodzieży i ich rodzicom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania.

Przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów w Łazach realizowano programy profilaktyczne skierowane do różnych grup wiekowych uczniów (zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania, w tym zajęcia sportowe podczas ferii zimowych).

Zorganizowano szkolny dzień profilaktyki pn. „Święto pieczonego ziemniaka”, podczas którego przekazano treści o charakterze profilaktycznym. Dzień profilaktyki miał również na celu zintegrowanie rodziców, uczniów, nauczycieli, a także środowiska lokalnego.

Uczniowie klas I-III szkoły podstawowej brali udział w ogólnopolskiej akcji „Owoce w szkole”,

Szkoła brała udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, w akcji organizowanej przez SANEPID „Trzymaj Formę” oraz w programie antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla klas IV „Bieg po zdrowie”.

Podczas realizacji programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” zapoznano uczniów z prezentacją multimedialną dotyczącą szkodliwości nałogów, na lekcjach wychowawczych przeprowadzono zajęcia warsztatowe oraz przygotowano plakaty profilaktyczne.

Na lekcjach przyrody i biologii omawiano zagadnienia dotyczące wpływu alkoholu i nikotyny na zdrowie człowieka oraz rozwijanie zachowań asertywnych.

Promowano zdrowy tryb życia - apele nt. szkodliwości alkoholu, tytoniu, substancji psychoaktywnych. Zorganizowano apele szkolne „Tydzień zdrowia” i „Żyj zdrowo i kolorowo”, gazetki tematyczne, prezentacje multimedialne, praktyczne ćwiczenia z udziałem pielęgniarki szkolnej.

Uczniowie gimnazjum przygotowali projekt o „Zdrowym stylu życia”, prezentacje multimedialne, gazetki tematyczne na temat szkodliwości nałogów.

Szkoła Podstawowa im. ks. Stefana Joniaka w Niegowonicach

Szkoła realizowała następujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. „Kocham siatkówkę”.
2. „Uzależnieniom powiedz Nie - Żyj zdrowo”.
3. „Walczymy z nudą”.
4. Gazetki profilaktyczne.
5. Spotkania (prelekcje) z przedstawicielami służby zdrowia, Policji.
6. Godziny wychowawcze z wykorzystaniem filmów profilaktycznych.
7. Spotkania profilaktyczne dla nauczycieli przeprowadzone przez ALPMIN.
8. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów „Twój czas”.
9. Programy profilaktyczne zalecane przez SANEPID: „Smak życia - czyli debata o dopalaczach”, „Bieg po zdrowie”.
10. Program profilaktyczny „Trzymaj formę”.
11. Program profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Szkoła Podstawowa im. Gabriela Taszyckiego w Chruszczobrodzie

Szkoła podejmowała działania związane z pomocą i opieką pedagogiczną, które miały na celu zmniejszenie agresji i przemocy wśród rówieśników, rozwiązywanie problemów szkolnych i emocjonalnych oraz zapobieganie uzależnieniom. W tym celu na bieżąco prowadzono rozmowy terapeutyczne z uczniami wymagającymi pomocy indywidualnej. Rozmowy odbywały się w obecności pedagoga, jak również wychowawcy klasy. Każdy problem omawiany jest również z rodzicami ucznia. Rodzicom udzielano porad i wskazówek ułatwiających rozwiązywanie przez nich problemów wychowawczych występujących w domu rodzinnym. W klasach przeprowadzano pogadanki profilaktyczne na tematy takie jak: agresja wśród

rówieśników na terenie szkoły i poza szkołą, odpowiedzialność karna za popełnione wykroczenia i przestępstwa, prawa i obowiązki ucznia, profilaktyka uzależnień, prawidłowa postawa i zachowanie ucznia, zamieszczanie wizerunku osoby na stronach Internetu bez jej wiedzy i zgody - konsekwencje prawne.

Szkoła współpracowała z instytucjami wspomagającymi, takimi jak: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zawierciu, Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu, Komisariat Policji w Łazach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łazach.

Na lekcjach biologii w gimnazjum oraz na godzinach wychowawczych w szkole podstawowej i gimnazjum realizowane były zajęcia profilaktyki uzależnień, na których uczniowie przyswajali wiedzę o substancjach uzależniających i zagrożeniach związanych z ich używaniem.

Przeprowadzono lekcje dotyczące profilaktyki antynikotynowej i antyalkoholowej, które miały na celu wskazanie szkodliwego wpływu tych substancji na organizm.

W szkole realizowane były programy profilaktyczne: „Spędzaj czas wolny aktywnie, nie leniwie i beczynnie”, „Świat przez różowe okulary”, sfinansowane z gminnych środków na profilaktykę.

Uczniowie szkoły brali udział w zajęciach programów: „Smak życia” - debata o dopalaczach" i „Trzymaj formę”.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Łazach

W roku 2018 szkoła realizowała następujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. „U jak uwaga - U jak uzależnienie: rodzaje i skutki”.
2. „Szkodliwość palenia tytoniu i picia alkoholu”.
3. „Palenie jest niezdrowe - uzależnienia”.
4. „Jak się nie dać złowić nałogowi”.
5. „Dlaczego jest coraz więcej osób, które nie palą?”.
6. „Palenie szkodzi”.
7. „Jak to zrobić, żeby nie palić”.
8. „Profilaktyka zdrowia: Jak to zrobić, żeby inni nie palili?”.
9. „Uzależnienia behawioralne”.
10. „Substancje uzależniające są groźne”.
11. „Uzależnienia”.
12. „Utrata wolności. Uzależnienia chemiczne”.
13. „Co należy wiedzieć o narkotykach i dopalaczach”.
14. „Dopalacze śmiertelne niebezpieczeństwo”.
15. „Substancje psychoaktywne - zagrożenia”.
16. „Co to są środki psychoaktywne?”.
17. „Droga ku wolności”.

W szkole przeprowadzone zostały badanie ewaluacyjne diagnozujące występowanie zjawiska związanego z używaniem środków odurzających. Badaniami zostali objęci uczniowie klas V, VI i VII, ich rodzice oraz nauczyciele. Na podstawie przeprowadzonych ankiet zespół ewaluacyjny przeprowadził analizę sytuacji problemowej oraz opracował wnioski i działania konieczne do prowadzenia efektywnych działań profilaktycznych.

Wszystkie powyższe działania miały charakter profilaktyki uniwersalnej. Kierowane były do ogółu uczniów i prowadzone były odpowiednio do ich wieku rozwojowego.

W szkole nie zdiagnozowano przypadków uczniów z grupy ryzyka z uwagi na ich sytuację rodzinną, czy szczególne uwarunkowania biologiczne, psychologiczne oraz społeczne. Dlatego nie prowadzono profilaktyki selektywnej i wskazującej.

Szkoła Podstawowa im. Józefy Jabczyńskiej w Wysokiej

Z przeprowadzonych w szkole diagnoz w obszarach takich jak: uzależnienia wśród uczniów, przemoc i agresja, problemy emocjonalne, problemy szkolne wynika, że w szkole pożądane jest prowadzenie ciągłej działalności profilaktyczno-wychowawczej, ukierunkowanej głównie na wskazywanie uczniom, jak spędzić zdrowo i bezpiecznie czas wolny.

W szkole nie występuje problem uzależnienia wśród uczniów, pomimo to szkoła zgodnie z założeniami Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz Planu Pracy realizowała:

- zagadnienia profilaktyczne mające na celu zapobieganie pojawieniu się zjawiska uzależnienia wśród dzieci i młodzieży. Na godzinach wychowawczych, zajęciach świetlicowych, lekcjach bibliotecznych, lekcjach przyrody, biologii i zajęciach wychowania do życia w rodzinie, w klasach I-III, w ramach edukacji przyrodniczej i polonistycznej, odbywały się pogadanki, scenki dramatyczne dotyczące szkodliwości używek,
- programy i projekty profilaktyczne we współpracy ze stacją SANEPID-u w Zawierciu.

W 2018 roku w szkole zostały podjęte następujące działania w zakresie profilaktyki:

- udział w szkolnym projekcie „Zdrowy styl życia”, który realizowany był w ramach programu „Trzymaj formę”. Jest to promocja prozdrowotnego zachowania i ma na celu uświadamianie i eliminowanie czynników ryzyka. Uczniowie brali udział w konkursach plastycznych, literackich związanych ze zdrowym i aktywnym trybem życia,
- udział w programie antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, którego celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów,
- udział w projekcie edukacyjnym „Klub Zdrowego Przedszkolaka”, którego tematyka dotyczy prawidłowego odżywiania, aktywności fizycznej, higieny rąk i profilaktyki chorób zakaźnych oraz promocji szczepień, a także promieniowania słonecznego i rodzajów dymów (zwłaszcza papierosowego),
- udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Uczniowie na apelach zapoznawali się ze skutkami nadużywania alkoholu, nikotyny i narkotyków. Prezentowali przed całą społecznością szkolną samodzielnie przygotowane wiadomości o środkach uzależniających i o sposobach, jak się przed nimi uchronić,
- opracowanie własnego programu profilaktycznego - bezpieczne ferie „Ferie zimowe, radosne i zdrowe”,
- udział w ogólnopolskiej akcji Klub Bezpiecznego Puchatka,
- udział w ogólnopolskiej akcji Ratujemy, Uczymy Ratować - akcja pod nadzorem WOŚP,
- udział uczniów, rodziców i nauczycieli w spotkaniach z policją na temat „Zachowania niebezpieczne i ryzykowne dzieci i młodzieży, problem uzależnienia”.

Efekty działań profilaktycznych:

- efektem działań profilaktycznych podejmowanych w ramach programów było ukształtowanie osobowości dziecka, aby nie było skłonne zwracać się ku środkom uzależniającym,
- wykształcenie u dzieci odpowiedzialności za własne zdrowie i przekonanie do zmiany ich błędnych wyobrażeń o własnej dorosłości przejawiającej się zażywaniem narkotyków, paleniem papierosów i pić alkoholu,
- przygotowanie młodzieży szkolnej do samodzielnego wyboru zachowań właściwych nie tylko dla utrzymania pełni zdrowia i sprawności fizycznej, ale również zachowań asertywnych wobec dzisiejszych zagrożeń współczesnej szkoły, czyli alkoholu, narkotyków i nikotyny,
- uczniowie szkoły uzyskali pewność co do swoich umiejętności z zasad udzielania pierwszej pomocy,
- uczniowie poznali zasady bezpiecznego poruszania się po Internecie,
- nabycie przez uczniów umiejętności unikania potencjalnych zagrożeń oraz poznanie podstawowych zasad postępowania w niebezpiecznych sytuacjach,
- wyrobienie pozytywnych postaw dzieci w stosunku do ludzi potrzebujących, kreowanie postaw niosących pomoc osobom dotkniętym cierpieniem i chorobą.

Szkoła na bieżąco prowadzi monitoring sytuacji uczniów pochodzących z rodzin patologicznych i grupy ryzyka zagrożenia patologią. Wychowawcy klas oraz koordynator ds. profilaktyki (działający społecznie) przeprowadzają wywiady z rodzicami oraz uczniami, organizują dzieciom pomoc w dożywianiu, zakupie podręczników i przyborów szkolnych. Prowadzona jest doraźnie zbiórka ubrań.

Środowisko, w jakim funkcjonuje szkoła, jest środowiskiem trudnym, wymagającym dużej pracy wychowawczej ze strony szkoły, ponieważ do szkoły uczęszczają dzieci tzw. „ryzyka społecznego”:

- 1) 16 dzieci z rodzin dotkniętych bezrobociem,
- 2) 12 dzieci z rodzin, w których istnieją problemy alkoholowe,
- 3) 4 dzieci z rodzin wielodzietnych,
- 4) 8 dzieci z rodzin rozbitych,
- 5) 4 dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo,
- 6) 1 dziecko z rodziny objętej pomocą asystenta rodziny.

Pomimo powyższych danych w szkole nie stwierdzono przypadków palenia papierosów, picia alkoholu, używania narkotyków oraz innych środków odurzających.

Uczniowie nie sprawiają większych problemów wychowawczych, nie stwierdza się przypadków wagarowania.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Ciągowicach

W zakresie profilaktyki szkoła realizowała następujące zadania:

- „Ferie 2018”,
- „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

W ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w szkole organizowano zajęcia takie jak: „Trening kontroli złości”, „Trening komunikacji interpersonalnej”, warsztaty integracyjne, pogadanki dotyczące zjawiska przemocy, spotkania z policjantem.

W ramach godzin wychowawczych ukazywane były społecznie akceptowane postawy poprzez wykorzystanie wzorców literackich i filmowych.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Stanisława Będkowskiego w Grabowej

Realizowane działania profilaktyczne:

- udział szkoły w ogólnopolskim programie „Trzymaj Formę”,
- realizacja programu profilaktycznego w czasie ferii zimowych pod hasłem „Ferie zimowe artystycznie i sportowo”,
- realizacja profilaktyki w czasie godzin wychowawczych i wycieczek szkolnych,
- realizacja zajęć dodatkowych o charakterze sportowo-rekreacyjnym, realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej,
- przekazywanie materiałów profilaktycznych na temat dopalaczy i narkotyków,
- działania edukacyjne dla klas VII „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” mające na celu dostarczenie wiedzy na temat dopalaczy i zagrożeń wynikających z ich stosowania.
- „Dzień Bezpiecznego Internetu” - prelekcja na temat cyberprzemocy oraz zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania Internetu.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Michała Poleskiego w Rokitnie Szlacheckim

Realizowane działania profilaktyczne:

- udział szkoły w ogólnopolskim programie „Trzymaj Formę”,
- realizacja programu profilaktycznego w czasie ferii zimowych pod hasłem „Ferie zimowe artystycznie i sportowo”,
- realizacja profilaktyki w czasie godzin wychowawczych i wycieczek szkolnych,

- realizacja zajęć dodatkowych o charakterze sportowo-rekreacyjnym, realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej,
- przekazywanie materiałów profilaktycznych na temat dopalaczy i narkotyków,
- działania edukacyjne dla klas VII „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” mające na celu dostarczenie wiedzy na temat dopalaczy i zagrożeń wynikających z ich stosowania.
- „Dzień Bezpiecznego Internetu” - prelekcja na temat cyberprzemocy oraz zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania Internetu.

Uzyskany materiał diagnostyczny pokazujący skalę problemów alkoholowych oraz problemów związanych z innymi uzależnieniami i przemocą na terenie naszej Gminy jest ważnym etapem działań w tworzeniu lokalnego systemu pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz doświadczającym przemocy.

Uzależnienie od alkoholu i innych substancji uzależniających bliskiej osoby i związane z tym nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Inaczej mówiąc uzależnienie jest czynnikiem, który może doprowadzić do dysfunkcji rodziny.

Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka - poznawczy, emocjonalny i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji. Przebywanie w sytuacji przewlekłego stresu sprawia, że dzieci te częściej chorują i są słabsze fizycznie. Mają też problemy z przystosowaniem się do środowiska zewnętrznego, czują się gorsze, bezwartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązywać satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi.

Nagminne nadużywanie alkoholu i substancji uzależniających stwarza zagrożenie nie tylko dla jednej osoby, jej rodziny, ale również i całego społeczeństwa. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga przeprowadzenia odpowiedniej profilaktyki całego środowiska. Niezbędna jest kontynuacja zajęć profilaktycznych zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych.

Realizacja programu przyczyni się do zapobiegania powstawianiu nowych problemów, ograniczeniu już powstałych oraz ograniczeniu szkód zdrowotnych, jak również propagowaniu zdrowego stylu życia bez alkoholu oraz innych używek.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok.

Rozdział 1.

§ 1. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.:

- 1) pomoc rodzinom dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu, w tym ofiarom przemocy;
- 2) pomoc dzieciom osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców, w zakresie pomocy socjalno-bytowej, psychologicznej i szkolnej;
- 3) zwiększenie zakresu działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz rozwiązywanie problemów alkoholowych wśród dorosłych.

§ 2. Główne strategie i metody osiągnięcia celów „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.” to:

- 1) stałe podnoszenie poziomu umiejętności wychowawczych rodziców i osób zajmujących się zawodowo dziećmi i młodzieżą;
- 2) poszerzenie form pomocy psychospołecznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 3) doskonalenie i poszerzenie profesjonalnej bazy kadrowej do realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) systematyczne monitorowanie problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, umożliwiające dostosowanie działań profilaktycznych dla grupy najbardziej zagrożonej uzależnieniem od alkoholu;

- 5) dalsze upowszechnianie wiedzy o szkodliwości nadużywania alkoholu. Prowadzenie kampanii lokalnych promujących zdrowy styl życia, imprez profilaktycznych dla młodzieży, rozszerzonych o różne formy sportowo-turystyczne.

Rozdział 2.

Podstawowe kierunki działania realizowane zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

§ 3. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) współpracę z placówkami specjalistycznymi w zakresie uzależnień:
  - a) Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia,
  - b) Poradnią Zdrowia Psychicznego,
  - c) Zawierciańskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Przystań”.
- 2) ścisłą współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który wskazuje podopiecznym z problemami alkoholowymi sposoby ich rozwiązywania (praca socjalna, asystent pracy z rodziną);
- 3) dostarczenie informacji o możliwości podejmowania terapii, motywowanie do podjęcia terapii i kierowanie na leczenie odwykowe;
- 4) opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 5) dofinansowanie zajęć terapeutycznych prowadzonych w klubach i stowarzyszeniach abstynenckich;
- 6) działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 7) finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 8) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych od alkoholu;
- 9) zakup materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury) służących zwiększeniu wiedzy społeczności lokalnej o chorobie alkoholowej celem podejmowania przez rodziny z problemem alkoholowym działań zaradczych, leczniczych;
- 10) zakup materiałów służących popularyzowaniu wiedzy o problemach alkoholowych i sposobach ich rozwiązywania celem zwiększenia działań edukacyjnych osób uzależnionych od alkoholu;
- 11) pomoc i wspieranie finansowe osób leczących się.

Odpowiedzialni za realizację:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej.

§ 4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) współpracę z instytucjami w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz rodzinom doświadczającym przemocy, a w szczególności z:
  - a) Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia,
  - b) Poradnią Zdrowia Psychicznego,
  - c) Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
  - d) Sądem Rejonowym,
  - e) Prokuraturą Rejonową,
  - f) Placówkami Oświatowymi,
  - g) Komisariatem Policji,
  - h) Promed Łazy sp. z o.o.,

- i) Organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Łazy.
- 2) wdrażanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego;
- 3) rozpatrywanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu, przeprowadzanie rozmów z tymi osobami i ich rodzinami, kierowanie na badania biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 4) pomoc dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, finansowanie oddziaływań terapeutycznych dla osób współuzależnionych i DDA;
- 5) dofinansowanie działalności świetlicy środowiskowej;
- 6) finansowanie zajęć dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 7) finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i dzieci alkoholika;
- 8) organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych;
- 9) udzielanie informacji dotyczących miejsc i sposobów poszukiwania pomocy w sytuacjach kryzysowych w rodzinie, w której występuje przemoc;
- 10) wspieranie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 11) realizację przez pedagogów szkolnych i wychowawców programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 12) prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, a w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

§ 5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, które odbywać się będzie poprzez:

- 1) szkolenie wychowawców, nauczycieli i instruktorów sportowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży oraz podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych;
- 2) wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych i sportowych zajęć pozalekcyjnych;
- 3) realizację w szkołach programów edukacyjnych i profilaktycznych dostosowanych do potrzeb oraz wieku dzieci i młodzieży;
- 4) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników oświaty;
- 5) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych (zakup specjalistycznych opracowań, publikacji, czasopism);
- 6) organizowanie dla dzieci spektakli teatralnych, występów estradowych połączonych z programami profilaktycznymi dotyczącymi alkoholu, narkotyków, agresji i stosunków międzyludzkich;
- 7) finansowanie autorskich programów profilaktycznych w placówkach oświaty, kultury i sportu;
- 8) realizację działań wczesnej profilaktyki w szkołach i środowisku „Zagospodarowanie czasu wolnego”, poprzez organizowanie konkursów (z nagrodami) o tematyce związanej z uzależnieniami i profilaktyką uzależnień - ekspozycja prac konkursowych;
- 9) inicjowanie działań profilaktycznych w ramach akcji „zima w mieście” i „lato w mieście” oraz innych form organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży;
- 10) propagowanie zdrowego stylu życia dzieci i młodzieży poprzez organizowanie i finansowanie wypoczynku zimowego i letniego;
- 11) prenumeratę czasopism, zakup sprzętu, materiałów edukacyjnych i ulotek pomocnych przy realizacji niniejszego programu;
- 12) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- 13) współuczestniczenie w regionalnych i ogólnopolskich akcjach trzeźwościowych.

Odpowiedzialni za realizację:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) Miejski Ośrodek Kultury,
- c) Placówki Oświatowe,
- d) Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- e) Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy,
- f) Kluby Sportowe

14) Działania na rzecz przeciwdziałania trzeźwości kierowców.

Problem nietrzeźwości kierowców ściśle wiąże się z bezpieczeństwem w miejscach publicznych. Nietrzeźwość kierowców zmniejsza bezpieczeństwo mieszkańców na terenie całej gminy oraz ich poczucie respektowania obowiązującego prawa.

Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców można podzielić na trzy grupy:

- a) działania edukacyjne,
- b) działania interwencyjno-sprawdzające,
- c) działania resocjalizacyjne wobec kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości (programy psychokorekcyjne mające na celu przede wszystkim powstrzymanie kierowcy przed ponownym prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu).

§ 6. Wpomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia, Zawierciańskim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Przystań”, innymi stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów przemocy domowej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
- 2) wspieranie i współfinansowanie działań stowarzyszeń, osób i instytucji współdziałających w rozwiązywaniu problemów alkoholowych w szczególności na rzecz wspierania rodziny, między innymi poprzez placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie:
  - a) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych,
  - b) specjalistycznej w szczególności poprzez:
    - organizowanie zajęć socjoterapeutycznych,
    - realizowanie programów pseudoprofilaktycznych,
    - pracy podwórkowej (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

Szczególne cenne będą projekty działań długofalowych i systemowych skierowanych do dzieci ze środowisk szczególnie zagrożonych zachowaniami problemowymi, np. programy animatorów.

§ 7. Współpraca z Komisariatem Policji, a szczególnie z dzielnicowymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach, w których prowadzona jest sprzedaż alkoholu.

§ 8. Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- a) leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- b) przeciwdziałanie przemocy domowej,
- c) działania na rzecz pomocy dzieciom alkoholików,
- d) działalność stowarzyszeń i klubów abstynenckich, które tworzą bezpieczne miejsce zdrowego i trzeźwego stylu życia dla alkoholików po zakończeniu terapii.

Rozdział 3.

Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 9. 1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniach.

2. Wynagrodzenie członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się w kwocie 150 zł (brutto) za każde posiedzenie, w którym członek komisji brał udział.

3. Podstawą do otrzymania wynagrodzenia jest udokumentowanie obecności na posiedzeniu.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2137), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gmin.

Realizacja zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Miejską.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinien obejmować niżej wymienione zadania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tych zadań została ujęta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Łazy na rok 2019.

Program opracowany został zgodnie z założeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z założeniami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia, o których mowa w art. 9 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1492).

Zadania ujęte w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, środki te nie mogą być przeznaczane na inne cele.